WIKIPEDIA

Agula lingvo

Agula, estas lingvo parolata de la aguloj kaj estas uzata en suda Dagestano (respubliko de Rusio) kaj Azerbajĝano.

Agula	
агъул чӀал	
Parolata en	Rusio, Azerbajĝano
Regiono	Suda Dagestano
Parolantoj	17 373 (Popolnombrado de 1 989)
Skribo	Surbaze de cirila alfabeto
Lingvistika klasifiko	
Nordorienta Kaŭkaza	
Lezgaj lingvoj	
Oficiala statuso	
Reguligita de	Institut i͡azyka, literatury i iskusstva im. G. T͡Sadasy
Lingva statuso	3 sendube endanĝerigita
Lingvaj kodoj	
Lingvaj kodoj	
ISO 639-2	agx
ISO 639-3	agx
Glottolog	aghu1253
Angla nomo	Aghul
Franca nomo	agul

Enhavo

Klasifiko
Geografia distribuo
Oficiala statuso
Parencaj lingvoj
Gramatiko
Adjektivoj
Pronomoj
Personaj Pronomoj
Alfabeto
Bibliografio
Eksteraj ligiloj

Klasifiko

La agula lingvo apartenas al la grupo de lezgaj lingvoj de la familio de nordorientaj kaŭkazaj lingvoj.

Geografia distribuo

En 1989, agula lingvo estis parolata de 17373 homoj en Rusio, ĉefe en suda Dagestano, kaj ankaŭ de 32 homoj en Azerbajĝano.

Oficiala statuso

La Agula ne estas la oficiala lingvo, la lezga lingvo estas uzata kiel la literatura lingvo.

Parencaj lingvoj

Estas dek lingvoj en la lezga lingva familio, nome: agula, tabasarana, Rutula, lezga, caĥura, buduĥa, _Kryts_, _Khinalugh_, _Udi_ kaj _Archi_.

Gramatiko

Adjektivoj

Sendependa kaj predikata adjektivoj prenas markilojn de pluraleco kaj klaso; ankaŭ estas speciala kazo se ĝi uzatas kiel nominala. Kiel atributoj ili estas neŝanĝataj. Tial *idžed* "bona", ergativa *idžedi*, kaj tiel plu *-n, -s;* pl. *idžedar*; sed *Idže insandi hhuč qini* "La bona viro mortigis la lupon" (subjekto en ergativo).

Pronomoj

Personaj Pronomoj

	Singularo	Pluralo
1	zun	

Alfabeto

А а	Б б	В в	Г г	Гъ гъ	Гь гь	ГI гI	Д д
Дж дж	Е е	Ё ё	Ж ж	З з	И и	Й й	К к
Кк кк	Къ къ	Кь кь	КI кI	Л л	М м	Н н	О о
П п	Пп пп	ПI пI	Р р	С с	Т т	Тт тт	ТI тI
У у	Уь уь	Ф ф	Х х	Хъ хъ	Хь хь	ХI хI	Ц ц
ЦI цI	Ч ч	Чч чч	ЧI чI	Ш ш	Щ щ	ъ	I
ы	ь	Э э	Ю ю	Я я			

Bibliografio

- Haspelmath, Martin. 1993. *A grammar of Lezgian - Gramatiko de lezga*. (gramatika biblioteko Mouton; 9). Berlino & Novjorko: Mouton de Gruyter. – ISBN 3-11-013735-6
- Talibov, Bukar B. kaj Magomed M. Gadžiev. 1966. *Lezginsko-russkij slovarj - lezga-rusa vortaro*. Moskva: Eld. Sovetskaja Enciklopedija.

Eksteraj ligiloj

- raporto por lezga de Ethnologue (http://www.ethnologue.org/show_language.asp?code=lez)
- Lingvoj de la Monda raporto (http://languageserver.uni-graz.at/ls/lang?id=3072)
- [1] (http://www.tooyoo.l.u-tokyo.ac.jp/Russia/bibl/Aghul.html) Libroj pri agula lingvo

Oficialaj lingvoj de Rusio

Tutŝtata oficiala (ŝtata) lingvo	rusa (→)
Lingvoj oficialaj (ŝtataj)	abaza · avara · agula · adigea · azerbajĝana · sudaltaja · baŝkira ·

en federaciaj subjektoj	burjata · dargva · inguŝa · kabarda-ĉerkesa · kalmuta · karaĉaja · komia · kumika · laka · lezga · nogaja · maria · mokŝa · oseta · rutula · tabasarana · tatara · tata · tuva · udmurta · ĥakasa · caĥura · ĉeĉena · ĉuvaŝa · erzja · jakuta
Lingvoj kun oficiala statuso	vepsa · dolgana · kazaĥa (→) · karela · komipermjaka · mansa · neneca · selkupa · finna · ĥanta · ĉukĉa · evenka · evena · jukagira